

ladtunk egy negyed órányira, midőn a vadászok egyikétől egy hathatós sikoltást hallánk. Hozzá futottunk, hogy a sikoltás okát tudjuk, 's egy fa tövével láttuk ülni őt, 's két lépésre tőle nagy számú csörgő-kigyó volt, melyeket ő ölt-meg. „Ah“ — kiálta, midőn hozzá érkezém — „elvestem! meghalok! az átkozott kigyó sarkomat harapá-meg!“

A' szegény valóban elveszté eszt; szemei tétovázta 's minden arcvonása rettegést árult-el. Míg lehetőleg iparkodánk megnyugtatóni őt, és sebeit *eau de luce*-vel bekötöttük, melyből mindig hordoztam egy üveggel magammal, hirtelen felem fordult, 's szemmeresztve kérdezé: „Tábornok, magánál van kalendárioma?“ Igenlő feleletemre viszonzá: „oh, adja ide tüstént az istenért!“ — Mihelyt kezében volt, gyorsan átfutá azt, hogy a hónap jelét kikutassa, melyben valánk. Alig lelé-meg azt, midőn azt képzelte, hogy rá nézve kedvező, 's leírhatlan elragadtatással kiáltott-fel: „Meg vagyok mentve!“ — Valóban lassankint nyugodtabb is lőn, fölkel 's követett bennünket. Midőn a' esaternához érkezünk, pajtásaink' egyike kiszíttá sebé, 's aztán *eau de luce*-vel nedvesített tépést tévén a' sebre. Midőn másnap megnéztük, egy kis dagasztat vettük észre, mely viaszszínű volt. Hanem a' beteg kevesebb fájdalomat sem érzett, dolgozhatott és járhatott, 's nyolcz nap múlva a' harapásnak legkisebb nyoma sem volt.

Hogy ezen ember meggyógyulását nem az állat-őr' jegyének, hanem a' seb' kiszívásának 's az *eau de luce*' használásának köszönheti, világos dolog. Amaz jelképen, ezen szerek pedig testileg gyógyíták-meg őt.

ÉSZREVÉTELEK

A' DRAMATURGIAI ÉS LOGIKAI LECKÉKRE.

A' 85—86dik lapon Megyeriről és Lendvayéről tett észrevételeinkre így szól Bajza: „A' mi Megyeriről mondatik, (hogy indulatfestésével gondosan gazdálkodott a' negyedik felvonásra, a' dráma középpontjára), ha igaz volna is, keveset nyomna, de nem is igaz ezen feldől.“ Én hibákat és bal-itéleteket védeni nem szándékozom, 's e' szerint meg kell azt vallanom, hogy Bajzának ez állításában nagy résznél igazja van. Nem abban ugyan, hogy ezen észrevétel ha igaz volna is, keveset nyomna; — mert ennek egész nyomossága, ugy vélem, megvan, azt akarta tudniillik társaságunk' azon tagja, ki erről referált, mondani, hogy Megyeri jól gazdálkodott indulatfestésével, a' mit

csakugyan elég világos szavakkal ki is tőn, 's így nem tudom, mi hibáznék nyomosságából, ha csak az nem, hogy itt ismét, mint Bajza követelni szokta, kótára szednök Megyeri' hangjait, minthogy különben az illyesmit leírni nem lehet, 's ugy adnánk-elő megmutatva, miképen gazdálkodott. Hanem azon megjegyzését helyeslem Bajzának, melyben mondja, hogy nem gazdálkodott, mert azon szerep' előadása valóban merő heveskedés és kiáltozás volt, — 's én magam sem foghattam-meg mind e' mai napig, mit akart azon referens ezen indulatfestési gazdálkodással mondani. — A' mi Lendvayéről mondatik, (hogy az öngyilkolási jelenésben nagyon jámborul viselte magát), Bajza azt mondja, ő nem vette észre, de kétségbe hozni nem akarja, különben is — ugymond — ez felüleges észrevétel. Hogy nem vette észre, az könnyen meg lehet, de bizvást hiheti, hogy ugy volt; de hogy ez olly felüleges észrevétel volna, abban ismét nem egyezhetem-meg; vagy ha tén az kívánna Bajza, hogy leírjuk, miképen kellene e' jelenést helyesen adni, ez azonban nem a' mi dolgunk; elég az, ha mi az előadót a' hibára figyelmeztetjük, 's mint kell azt, a' mi jámborul adva rozsol volt, nem jámborul jól adni, azt — gondolom — tudni fogja Lendvayné, vagy ha nem, tanulja-meg illető helyeken.

Következő (24dik) észrevételünket valamennyire helyesli Bajza, azért hagyjuk-el azt; ugy is tudjuk, midőn olly ellenfél mint Bajza, ki kész minden csak azért is rosznak kiáltani, valamint valamennyire helyesel ellenfelének mondásaiban, ugyan csak helyesnek kell annak lenni.

25dik észrevételünkre hosszabb leczkét tart Bajza, melybe becsátkozni nem szándékunk, — nem minket illet az. Mi itt a' finomítás alatt azt értetük, a' mit minden más is fogott érteni, hogy a' Lendvay pár finomabb oldaláról fogá-fel a' szerepeket, 's nem aljasította az aljast még aljabbá, hogy pedig finomál felogni az aljast, a' legaljabbat is lehet, ugy vélem, világos.

.... Továbbá egy rakás észrevételt hoz-fel Bajza „Okatlan ítéletek és hatalomszavak“ ezim alatt. Ezen észrevételeknek nagy része helyeslésből áll. Igaz ugyan, hogy hely' szükében nem levén, a' referensnek kötelessége volna helyesléseit is okokkal támogatni; de ezt a' mi körülményeink közt tenni semmikép nem lehetett, 's azon felül semmi szükség nem vala rá. Ha azt mondtuk erről vagy amarról jól játszott, minek oda még azt is felhordani, mert ezt is jól adta-elő 's ezt is jól adta-elő, elég az hozzá, hogy jól játszott, 's minthogy ő

tudja alkalmasint, miként játszott jól, tudni fogja azonnal, miért játszott jól. Illyeneket felhordani untató volt volna a Rajzolatok olvasóira nézve, kik az illyes hírlapokat a nélkül sem nagy örömmel olvassák, 's a szerkesztő mindig áldozatot tesz, annyit legalább, hogy egy pár sorral több untatót nyújt olvasóinak, ha illyes dolgokat bőséggel ad elő. Sok van azon felül e' felhordottak közt 's nagyon sok, melyek már magukban hordják igazolatásokat — de hiában, Bajza mivel-t minthogy-ot azért-et 's illyeseket kívánna, — ezt az ő kedvéért senki sem teendi.

.... És ezzel mostanság vége beszédünknek. Mind eddig olyanok jöttek elő, melyek bennünket 's velünk a jó ügyet érdekelték, azért ezekre, a mennyire a hely' szűke engedte, megfeleltünk. A' mik következnek, Bajzának erködései, hogy minap nyújtott feleletünket kiforgassa, — hadd erködjék, — mi biztosan állunk 's csöndesen hallgatjuk őt. Látjuk a' nélkül is az olvasók, mi könnyű volna nekünk ezen erködésekkel is kiforgatnunk, miután illy rítul megjárta Bajza lezérének eddig felhordott részeivel; — de illyesekkel untatni a' Rajzolatok olvasóit nem szándékunk. A' humorral, a' mit Bajza majd minden lapon ugyan-csak agyarkodva és hatalmas makranczokodással ezibálni erködök, semmi szónok, — meglehet ő a' humor által isten tudja mit ért, 's így vele a' dolgrul nem beszélhetünk. Egy logikus minden esetre először definiálta volna: én a' humor alatt azt értem, 's akkor beszélt volna, hogy ez a' magyarban nincs — de a' logikus nem Bajza.

Bajza szüntalan-szor emlegeti különös előgondoskodással, miképen a' magyar írók csak akkor képzelhetik, hogy ügyök igazságos volt, ha utósót ők szólnak; ez mind azért van, hogy, ha szólni nem tudna tovább, az utósó szót nekünk csak szószaporítgatási vagy illyes hibának tulajdonítsa; mert Bajzával itt is úgy van a' dolog, mint volt eddig, tudniillik: még mindaddig majd valamennyi líteratori pörlekedésiben ő szökött utólag — ez akkor jó volt; — ha most mi hasonlóképp így teendnénk, hiszem, hogy azt ő azonnal rosznak hirsztelné mindenfelé. Szóljon Bajza olyast, a'

mi felől vele szóba állani nem szégyelendünk, beszélni fogunk igen is; de szoljon olly hamisan és olly nevétséges komolykodással és olly roszul, mint tön mostanában, akkor ám ne várja tőlünk, hogy megvetendő beszédeit felelésre méltassuk.

„A' gondolkodónak, az el nem fogultnak, 's annak, ki egybehasonlítva olvas, elég vala kritikaikat áttekinteni, hogy láthassa, kinek van ket-tőnk közül igaza.“ X. et Comp.

PESTI HIR.

A' Pest vármegye által olly lelkes szorgalommal és buzgósággal alapított nemzeti színház' falai már egész magosságokra emeltetvén, múlt szombaton auguszt. 6-dikán esteli 6 órakor tüzetett-fel rá a' bevett szokás szerint a' kőmiveskoszoru, mely felett egy nemzeti zászló lobogott. Egy kőmives egésség-ivásokra több poharakat ürte, ő felsége 5dik Ferdinánd uralkodó királyunk, ő fensége a' nádor, herczeg Grassalkovics Antal, mint a' színház' telkenek ajándékozója, Pest vármegye közönsége, ugyanezen megye' alispánjai, 's főleg t. t. Földváry Gábor második alispán ur, ki magának ezen nemzeti intézet' alapításánál annyí érdemeket szerzett, a' megye tisztí kara, minden jó hazafiak, Pest városának polgársága, valának más nem annyira nevezetesekekkel együtt, azok, kiknek ez alkalommal egésségük ivaték. Mi is azok iránt, kik buzgón fáradoztak ezen nemzeti intézet' létre hozásában, csak hallunkat fejezhetjük ki, de isten adná hogy évek múlva is ugyan ezt mondassuk ugyan ezen intézet' látogatóiról.

FIGYELMEZTETÉS.

A' jelenkori Társalkodó a' bökverseknek egy új nemét találta-fel, mulattató ez és gyönyörűséges; — illyenekkel pajzánkodik ellenünk. All tudniillik ezen új verselei nem káromkodásokból és csúfolódásokból. Kár volna minden esetre az illy versek' faragóikra nézve, ha valamiképp megszorulnának a' gondolatokban, ez okból mi magunk is szolgálunk egy párral a' Társalkodónak, nyomtassa ki, mert finomabb papírosan és esinos betűkkel — csak hiába! — nem lehet az illyes gondolatoknak olly jó hatása. Ime:

A' harczsót leírása, mellyel az X. et Comp.' ellenségei győzedelmeskedtek.

Győzöttát! bieska! utonáll! tolvaj! harisnyás!
Kigyó-béka! pogány! gyilkos! haranjai! zsviány!

Diadalének, midőn már az X. et Comp. meg tön veretve.

Hop! hop! győzedelem! brekekek! brekel trallala! drum!

Hopsza! mi győztünk! drum! trallala! trallala! drum!

Megvertünk titeket! diadal! drum! hahahaha! hah! hah!

Hop! brekekek! brekekek! trallala! trallala! drum!

X. et Comp.

Divatnáságunkra folyvást előfizethetui. Új előfizetőinknek hat finom rézmetszetű képpel jlesen: BALOGH JÁNOS, NAGY PÁL, G. TELEKY JÓSEF, B. JÓSIKA MIKLÓS, az író; B. MISKE JÓSEF' Erdélyi kancellárja, GR. KEGLEVICH GÁBOR korona-őr arczépeivel ingyen szolgálandunk.

Szerkesztő Munkácsy.